

تأثیر انگاره‌های دفاعی – امنیتی در محیط زندگی

نویسنده:

ایمان قلندریان مل خطمی

**دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی
مرکز انتشارات راهبردی**

تهران - ۱۳۹۹

سرشناسه	: قلندریان، ایمان، ۱۳۶۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: تاثیر انگاره‌های دفاعی - امنیتی در محیط زندگی نویسنده ایمان قلندریان گل خطمی ؛ ویراستار علمی محمد قنداقی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، مرکز انتشارات راهبردی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۵ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۴۸-۱۴۵-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: امنیت داخلی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Internal security -- Religious aspects -- Islam
شناسه افزوده	: قنداقی، محمد، ویراستار
شناسه افزوده	: دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی. مرکز انتشارات راهبردی
رده بندی کنگره	: BP۳۳۱
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۴۸۳۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۲۱۸۲۴۶

تأثیر انگاره‌های دفاعی - امنیتی در محیط زندگی

نویسندگان: ایمان قلندریان گل خطمی

ویراستار علمی: محمد قنداقی

ویراستار ادبی: معصومه مهدوی پور - معصومه اشتری ماهنی

ناظر ویراستار: مرتضی چشمه‌نور

صفحه‌آرا: حامد آریانی

طراح جلد: زهرا مهدوی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۹

ناشر: انتشارات دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه -

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۴۸-۱۴۵-۲

قیمت: ۵۵۰۰۰۰ ریال

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب محفوظ است.

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

مرکز انتشارات راهبردی

نشانی انتشارات: تهران، ضلع شمالی بزرگراه شهید بابایی، بعد از اتوبان هنگام،

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی

نشانی اینترنتی: www.sndu.ac.ir

تلفن ۲۲۹۷۰۳۴۳

سخن ناشر

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی با هدف نهادینه‌سازی مرجعیت علمی در توسعه مفاهیم، گفتمان و تفکر راهبردی در کشور و بهره‌گیری از بنیان‌ها و نظریه‌های بومی، در صدد تدوین و ارایه راهبردهای تعالی‌بخش، علمی و تخصصی می‌باشد.

این دانشگاه و پژوهشگاه از مراکز علمی کلیدی و حساس در عرصه مسائل راهبردی است. نه‌آری‌بدو تشکیل و در دگردیسی و بازطراحی سازمانی پس از انقلاب شکوهمند اسلامی به منظور کادرسازی در تراز انقلاب اسلامی در سطوح مدیران عالی‌کشی و باکرم مکلف بوده و وظیفه خطیر خود در جهت تربیت و آموزش فرماندهان و مدیران را بر تبه کشور را سرلوحه تمامی برنامه‌ها قرار داده است.

اهمیت این امر هنگامی نمود مشترک می‌نماید که نگاهی ژرف و آینده‌پژوهانه به پیرامون کشور، منطقه و جهان داشته باشیم؛ چراکه با ظهور تهدیدات نوین در عرصه بین‌الملل، لزوم داشتن چنین کانونی برای به‌هنگام نگاه‌داشتن مدیران عالی و فرماندهان نظامی کاملاً ملموس خواهد بود. از سویی دیگر چشم‌انداز ایجاد تمدنی بزرگ موجب می‌شود تا این تلاش و تعهد سبب تربیت سازمان‌هایی گردد که برای پیروی از این هدف متعالی و ایجاد تحول در برنامه‌ها و فعالیت‌های خود نیازمند راهبردهای تخصصی و علمی منبعث از گفتمان و تفکر راهبردی این دانشگاه و پژوهشگاه باشند. با نگرش به این رویکرد و اهمیت موضوع، لزوم تولید و توزیع ادبیات راهبردی در این دانشگاه که ماحصل تلاش اساتید و فرهیختگان متخصص در علوم دفاعی راهبردی و دانش‌آموختگان است، نمایان می‌گردد.

در این راستا مرکز انتشارات راهبردی دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و

تحقیقات راهبردی در سه حوزه مدیریت راهبردی، دفاع ملی و امنیت ملی با اهتمام به برنامه‌ها و در چارچوب اهداف و مفاهیم عالیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و تدابیر رهبر معظم انقلاب و فرماندهی کل قوا حضرت امام خامنه‌ای (مدظله العالی)، سعی در انتقال مفاهیم و آموزه‌های خود به سطوح مختلف مدیران و ارکان جامعه داشته و در این بستر دست‌های پرتوانی را که نیل به این اهداف را تسهیل می‌نمایند، به گرمی می‌فشارد.

و ما توفیقنا آلا بالله علیه توکلنا و الیه تُنِیب

دانشگاه و پژوهشگاه عالی دفاع ملی و تحقیقات راهبردی

فهرست مطالب

فصل اول: ملاحظات دفاعی - امنیتی	۱۵
۱,۱ مقدمه:	۱۷
۲,۱ امنیت:	۱۹
۱,۲,۱ ابعاد امنیت	۲۱
۲,۲,۱ تاریخچه‌ای کوتاه از جنگهای ایران:	۲۵
۳,۱ امنیت در اسلام:	۲۷
۳,۱ ضرورت امنیت از نظرگاه دین مبین اسلام:	۲۸
۳,۳ مفاهیم اساسی مرتبط با نظریه امنیت در اسلام	۳۵
۳,۳,۱ ابعاد دفاع و امنیت در اندیشه دفاعی امام خمینی (ره):	۴۹
۴,۱ مقتضیات دفاع:	۶۰
۱,۴,۱ امنیت ملی:	۶۰
۲,۴,۱ گونه‌های مراجع امنیت:	۶۲
۳,۴,۱ منابع تهدیدها:	۶۴
۴,۴,۱ تهدید امنیتی:	۶۵
۵,۴,۱ تهدیدات تروریستی:	۶۶
۶,۴,۱ جنگ:	۶۷
۷,۴,۱ مناطق آسیب‌پذیر:	۸۳
۸,۴,۱ جنگ شهری:	۸۵
۵,۱ دفاع شهری:	۸۷
۱,۵,۱ نقش کالبد (معماری و شهرسازی) در دفاع شهری:	۹۲
۲,۵,۱ نقش مؤلفه‌های رفتاری (اجتماعی - فرهنگی) در دفاع شهری	۱۰۹
۶,۱ نتیجه:	۱۳۱
فصل دوم: محیط زندگی اسلامی	۱۳۳
۷,۱ مقدمه:	۱۳۵

۸.۱	محیط زندگی اسلامی	۱۳۷
۹.۱	ارکان محیط زندگی اسلامی:	۱۴۰
۱.۹.۱	فضای فکری (انسان):	۱۴۰
۲.۹.۱	فضای عملی و رفتاری:	۱۴۵
۳.۹.۱	فضای عینی (کالبدی):	۱۵۹
۱۰.۱	نتیجه‌گیری	۱۶۵

فصل سوم:	بحرزه، تحلیل: ملاحظات دفاعی، امنیتی محیط زندگی اسلامی	۱۶۹
۱۱.۱	مقدمه:	۱۷۱
۱۲.۱	اسیاست‌شناسی ال‌تنبیر محتوایی شهرها:	۱۷۴
۱.۱۲.۱	نظریه امنیتی:	۱۷۵
۲.۱۲.۱	تشکیلات مدیریتی و اجرایی:	۱۷۶
۳.۱۲.۱	جو عمومی:	۱۷۹
۴.۱۲.۱	فضای حرفه‌ای:	۱۸۰
۵.۱۲.۱	آرمان‌ها و اهداف:	۱۸۴
۱۳.۱	ملاحظات دفاعی، امنیتی شهر اسلامی:	۱۸۴
۱.۱۳.۱	انسان:	۱۸۵
۲.۱۳.۱	رفتار:	۱۸۷
۳.۱۳.۱	کالبد:	۱۸۹
۱۴.۱	تجلی اصول اجتماعی در کالبد شهر اسلامی:	۱۹۵
۱.۱۴.۱	اصول اجتماعی در محیط زندگی:	۱۹۶
۲.۱۴.۱	اصول اجتماعی در حوزه محله و خانه:	۲۰۱

فصل چهارم:	نتیجه‌گیری، ارائه نظریه و پیشنهادهاى راهبردى	۲۰۵
۱۵.۱	مقدمه:	۲۰۷
۱۶.۱	امنیت از نگاه اسلام:	۲۰۸

۲۱۱	 محیط زندگی اسلامی	۱۷.۱
۲۱۸	 ارائه نظریه شهر امن با عنایت به مقتضیات روز	۱۸.۱
۲۲۷	 راهبرد	۱۹.۱
۲۴۳	 منابع و مراجع	
۲۵۵	 پیوست اول: رویکردهای افزایش تاب‌آوری شهرها در برابر تهدیدات	
۲۵۹	 مدیریت بحران	۲۰.۱
۲۵۹	 گروههای آسیب‌پذیر در شرایط بحران	۱.۲۰.۱
۲۵۹	 چرخه مدیریت بحران	۱.۲۰.۱
۲۶۳	 آیش سرزمین:	۱.۱.۱
۲۶۴	 آینده‌پژوهی:	۲۲.۱
۲۶۴	 دفاع غیرمسلحانه:	۲۳.۱
۲۶۷	 اصول پداند (دفاع) غیرعامل:	۱.۲۳.۱
۲۷۳	 پیوست دوم: بخشی از نامه حضرت علی (علیه‌السلام) به مالک اشتر نخعی	
۲۷۹	 پیوست سوم: رابطه حکومت‌ها و دستگاه قضایی و جایگاه ولایت فقیه	